

# Scenariusz lekcji

Po lekturze książki Bercik i Niuniuch Petry Soukupovej

Czas trwania: 2 x 45 minut

Grupa wiekowa: klasy 4–6 szkoły podstawowej

Materiały:

- egzemplarze książki Bercik i Niuniuch (fragment s. 9–11)
- ilustracja ze str. 8
- tablica lub arkusz papieru do tworzenia mapy myśli
- kartki, długopisy, kredki

Cele lekcji:

- uważna analiza postaci i jej emocji
- rozwijanie empatii wobec bohatera i refleksji nad własnym zachowaniem w trudnych sytuacjach
- znalezienie odpowiednich odbiorców książki
- ćwiczenie wyobraźni i umiejętności wczuwania się w inne perspektywy

## UWAGA:

**Jako nauczyciele znacie swoje dzieci, ich możliwości i życiowe sytuacje.**

**Jeśli w klasie jest dziecko, które doświadczyło rozvodu rodziców, straty bliskiej osoby lub innych trudnych wydarzeń, skonsultujcie się wcześniej z psychologiem lub pedagogiem szkolnym, by lekcja przebiegała w sposób bezpieczny emocjonalnie i wspierający dla każdego ucznia.**

## I. Wprowadzenie (15 minut)

### 1. Przewidywanie treści

Nauczyciel pokazuje uczniom tytuł książki i ilustrację ze strony 8, a także czyta tytuł pierwszego rozdziału:

**„Jedziemy, chociaż nie chcę”**

Przykładowe pytania do pracy w parach:

Czego może dotyczyć pierwszy rozdział?

Kto nie chce jechać do domku letniskowego?

Dlaczego Bercik mógłby nie chcieć tam jechać?

Uczniowie rozmawiają w parach, a następnie wspólnie tworzą listę przypuszczeń na tablicy. Można użyć formy „burzy mózgów”.

## II. Czytanie i analiza fragmentu (20 minut)

### 2. Czytanie tekstu (s. 9–11)

Dobrze by było, aby każdy uczeń otrzymuje swój egzemplarz fragmentu. Tekst czyta nauczyciel lub wybrani uczniowie (można czytać z podziałem na głosy, co pozwoli zbudować nastrój).

W trakcie lektury warto poprosić, aby uczniowie podkreślili fragmenty, które zwracają ich uwagę, a które dotyczą emocji towarzyszących Bercikowi.

## III. Rozmowa po lekturze (25 minut w zależności od potrzeb)

### 3. Analiza bohatera

Pytania do całej klasy:

Jaki jest Bercik? Jak się zachowuje? Czy coś szczególnie zwróciło Waszą uwagę?

Ile ma lat? Co może czuć? Czy coś go martwi? A jeśli tak, to co?

Co przeżywa w tym rozdziale? O czym myśli?

Z jakim problemem mierzy się bohater?

Czy ma jakiś cel? Co mu w tym przeszkadza, a co pomaga?

Nauczyciel może zapisać odpowiedzi na tablicy jako mapę myśli wokół imienia „Bercik”.

## IV. Czas na refleksję (30 minut)

### 4. Odniesienie do siebie

Pytania do uczniów:

Czy kiedykolwiek czułeś/czułaś się podobnie jak Bercik?

Jak zachowałbyś/zachowałabyś się w jego sytuacji?

Co byś mu poradził(a)?

Zadanie pisemne:

Napisz do Bertika krótką wiadomość lub list. Możesz mu coś doradzić albo zadać mu pytanie.

Uczniowie mogą ozdobić swoje listy ilustracjami, wyobrażeniami własnego „Niuniucha”, istoty, która wspiera i rozumie. Można zainicjować także rozmowę dotyczącą tego czy każdy ma swojego „Niuniucha” czy może są to niepotrzebne „bajki”

## **V. Zmiana perspektywy (15 minut)**

### **5. Ćwiczenie narracyjne:**

Opowiedz fragment historii z punktu widzenia innej postaci (np. mamy, partnera mamy, Niuniucha).

Określ jak ta postać postrzega Bercika i staraj się to przekazać. Co czuje wobec niego?

Uczniowie mogą pracować indywidualnie lub w małych grupach. Chętni prezentują swoje opowieści.

## **VI. Po przeczytaniu całej książki (lekcja kontynuacyjna lub projekt klasowy)**

### **6. Rozszerzenie analizy postaci:**

Pytania do dalszej pracy:

Kim jest Niuniuch? Jaką rolę pełni?

Dlaczego ma taką nazwę? Jak inaczej mogłoby się nazywać takie "stworzenie"?

Czy spotkanie z Bercikiem jest także jakąś formą doświadczenia dla Niuniucha? Czy też przeżywa coś ważnego?

Która postać przechodzi w książce największą metamorfozę? Co się najbardziej zmienia i jak myślisz dlaczego?

Czy zmiany zachodzące w bohaterach (jednostkach) mają wpływ na pozostałych? W miarę możliwości uzasadnij.

Czy bohaterowie oraz ich emocje są wiarygodni? Co wpływa na taki odbiór postaci?

Uczniowie mogą przygotować krótkie charakterystyki postaci, mini-plakaty lub prezentacje grupowe.

## **Zakończenie i refleksja (10 minut)**

Czego nauczyliśmy się od Bercika?

Co można powiedzieć o sobie, patrząc na tę historię?

Czy takie książki są potrzebne, czy mogą pomóc w zrozumieniu siebie i innych?